

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Baggrunden for lovforslaget

Socialministeren nedsatte i efteråret 1988 Dagpengelovudvalget med repræsentanter fra bl.a. Kommunernes Landsforening, Dansk Arbejdsgiverforening og Landsorganisationen i Danmark. Baggrunden for udvalgets nedsættelse var, at der siden dagpengeloven trådte i kraft den 1. april 1973 var sket en lang række ændringer i dagpengeloven, uden at der i alle tilfælde var foretaget en sammenhængende vurdering af, hvordan disse ændringer påvirkede den indbyrdes sammenhæng i dagpengeordningen i sin helhed. Dette har medført, at dagpengeordningen efterhånden er blevet vanskelig at administrere.

Udvalget fik til opgave at foretage en detaljeret gennemgang af loven om dagpenge ved sygdom og barsel og af administrationen af denne ordning. Udvalget skulle bl.a. stille forslag om, hvordan dagpengeordningen kunne gøres mere overskuelig og enkle at administrere.

Udvalget skulle i sammenhæng hermed vurdere hensigtsmæssigheden af den eksisterende opgavefordeling mellem de forskellige myndigheder samt mellem det offentlige og virksomhederne, hensigtsmæssigheden mellem dagpengeordningen og tilstødende ordninger indenfor social- og arbejdsmarkedslovgivningen, behovet for de eksisterende forsikringsordninger, herunder behovet for en ordning, der specielt tilgodeser de selvstændige erhvervsdrivendes særlige behov, muligheden for at nedbringe udgifterne ved dagpengeordningen og spørgsmålet om finansieringen af dagpengeordningen.

Udvalget afgav betænkning i juni 1989. Betænkningen, der er sendt til Folketinget samtidig med fremsættelsen af dette lovforslag, indeholder i kapitel 10 udvalgets forslag til en ny dagpengeordning. Udvalgets forslag er i al væsentlighed overensstemmende med Regeringens nu fremsatte lovforslag, bortset fra reglerne om de selvstændiges ret til dagpenge, hvor det foreslås, at den obligatoriske ordning oprettholdes.

Formålet med og hovedindholdet i lovforslaget

Regeringen har ved lovforslaget lagt vægt på at opnå en forenklet dagpengeordning, som er let administrerbar for arbejdsgivere og kommuner og i videst muligt omfang enkel og forståelig for brugerne. Samtidig er det tillagt vægt, at omkostningerne ved administrationen og brugen af dagpengeordningen er nedbragt.

Det er Regeringens opfattelse, at ydelser efter dagpengeloven principielt fortsat kun bør dække korterevarende behov, at ydelserne som minimum bør have samme dækningsområde og dække den samme personkreds som den gældende lov, og at finansieringen og administrationen skal deles mellem arbejdsgiverne og det offentlige.

På denne baggrund er ordningen blevet udformet ud fra det hovedsynspunkt, at det normale kortvarige fravær dækkes af arbejdsgiverne under forudsætning af en vis fast tilknytning til den pågældende arbejdsplads. Samtidig bør dagpengene for den enkelte så vidt muligt ikke være afhængige af, om det er det offentlige eller arbejdsgiverne, der udbetaler dem. Dette betyder, at fælles beregningsregler er foreslået gennemført i videst muligt omfang.

En enkel ordning betyder også, at overførsler mellem forskellige offentlige myndigheder må begrænses. Offentlige arbejdsgivere foreslås derfor pålagt en videre dagpengeforpligtelse end i dag, idet de som udgangspunkt skal betale dagpenge i hele ansættelsesperioden både under sygdom og barsel.

En så enkel og forståelig ordning som mulig betyder også, at der i et vist omfang bør gives køb på millimeterretfærdigheden både i forhold til dagpenge modtageren og arbejdsgiveren. Ligeledes bør kontrolhensynet skubbes mere i baggrunden. Det er vigtigere at få en hurtig og effektiv fungerende ordning, hvor den enkelte også har en mulighed for at kende sine rettigheder og pligter, end en ordning, hvor det vigtigste er, at ydelserne altid er »rigtige« og »retfærdige« til sidste krone.

Ud fra disse hovedsynspunkter stilles der forslag om en dagpengeordning, der bygger på følgende hovedelementer: